

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 13.4.2011
COM(2011) 215 definitief

2011/0093 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot het aangaan van nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van
eenheidsoctrooibescherming**

{SEC(2011) 482 definitief}
{SEC(2011) 483 definitief}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

1.1. Voorgeschiedenis van het voorstel

In de Europese Unie (EU) kan momenteel octrooibescherming worden verkregen hetzij via de nationale octrooibureaus van de lidstaten die nationale octrooien verlenen, hetzij via het Europees Octrooibureau (EOB) in het kader van het Europees Octrooiverdrag (EOV)¹. Indien door het EOB een Europees octrooi wordt verleend, dient het echter geldig te worden verklaard in elke lidstaat waar om bescherming wordt verzocht. Opdat een Europees octrooi op het grondgebied van een lidstaat geldig kan worden verklaard, kan bij nationaal recht onder meer worden voorgeschreven dat de octrooihouder een vertaling van het Europees octrooi in de officiële taal van die lidstaat indient². Daardoor brengt het huidige octrooistelsel in de EU zeer hoge kosten met zich mee en is het tevens zeer ingewikkeld, met name wat vertaalvereisten betreft. De totale kostprijs voor het geldig verklaren van een gemiddeld Europees octrooi beloopt 12 500 EUR als het slechts in 13 lidstaten geldig wordt verklaard en meer dan 32 000 EUR als het in de hele EU geldig wordt verklaard. De werkelijke kosten voor geldigverklaring bedragen naar schatting ongeveer 193 miljoen EUR per jaar in de EU.

In zowel de Europa 2020-strategie³ als de Single Market Act⁴ wordt de totstandbrenging van een op kennis en innovatie gebaseerde economie als een prioriteit aangemerkt. Met de beide initiatieven wordt beoogd een beter kader voor innovatie door ondernemingen tot stand te brengen door het instellen van eenheidsoctrooibescherming in de EU-lidstaten en van een eengemaakt Europees stelsel voor octrooigeschillenbeslechting.

Hoewel algemeen wordt erkend dat Europese ondernemingen een concurrentienadeel lijden omdat zij niet over eenheidsoctrooibescherming beschikken, is de Unie tot dusver niet in staat geweest eenheidsoctrooibescherming in te stellen. In augustus 2000 heeft de Commissie een eerste voorstel voor een verordening van de Raad betreffende het Gemeenschapsoctrooi ingediend⁵. In 2002 heeft het Europees Parlement een wetgevingsresolutie goedgekeurd⁶. In 2003 heeft de Raad een gemeenschappelijke politieke benadering⁷ aangenomen, maar kon geen definitieve overeenstemming bereiken. Na de goedkeuring in april 2007 door de Commissie van de mededeling "Verbetering van het octrooisysteem in Europa" werden de besprekingen over het voorstel in de Raad hervat⁸. In de mededeling werd het streven naar de invoering van één Gemeenschapsoctrooi bevestigd.

¹ <http://www.epo.org>.

² Om de aan geldigverklaringvereisten verbonden kosten te verminderen, hebben de bij het EOv aangesloten staten in 2000 de zogeheten Overeenkomst van Londen (Overeenkomst over de toepassing van artikel 65 EOv, PB EOB van 2001, blz. 550) aangenomen, die thans in elf EU-lidstaten geldt en verminderde vertaalvereisten inhoudt.

³ COM(2010) 2020.

⁴ COM(2010) 608 definitief/2.

⁵ COM(2000) 412.

⁶ Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende het Gemeenschapsoctrooi (COM(2000) 412 - C5-0461/2000 - 2000/0177(CNS) (PB C 127 E van 29.5.2003, blz. 519-526).

⁷ Document 7159/03 van de Raad.

⁸ COM(2007) 165.

In het Verdrag van Lissabon werd een meer specifieke rechtsgrondslag voor de invoering van Europese intellectuele eigendomsrechten opgenomen. Krachtens artikel 118, eerste alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moeten maatregelen voor de invoering van Europese intellectuele eigendomsrechten door het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure worden vastgesteld. Artikel 118, tweede alinea, VWEU bevat evenwel een specifieke rechtsgrondslag voor de talenregelingen met betrekking tot Europese intellectuele eigendomsrechten. Deze moeten volgens een bijzondere wetgevingsprocedure door de Raad met eenparigheid van stemmen na raadpleging van het Europees Parlement worden vastgesteld. De vertaalregelingen voor een eenheidsoctrooiestelsel in de EU moeten derhalve bij een afzonderlijke verordening worden vastgesteld.

In december 2009 heeft de Raad conclusies goedgekeurd over een "Verbetering van de octrooieregeling in Europa"⁹, alsook een algemene oriëntatie inzake het voorstel voor een verordening betreffende het EU-octrooi¹⁰. De bovenvermelde wijziging van de rechtsgrondslag voorzag evenwel niet in vertaalregelingen.

Op 30 juni 2010 werd door de Commissie een voorstel voor een verordening van de Raad inzake de vertaalregelingen voor het EU-octrooi¹¹ aangenomen. Het voorstel ging vergezeld van een effectbeoordelingsverslag¹², waarin verschillende opties voor de mogelijke vertaalregelingen werden onderzocht. Ondanks de grote inspanningen van het voorzitterschap van de Raad werd op de zitting van de Raad Concurrentievermogen van 10 november 2010 vastgesteld dat geen unanieme overeenstemming over de vertaalregelingen kon worden bereikt¹³. Op de zitting van de Raad Concurrentievermogen van 10 december 2010¹⁴ werd bevestigd dat onoverkomelijke moeilijkheden bestonden die het onmogelijk maakten op dat ogenblik of binnen afzienbare tijd een besluit te nemen waarvoor unanimitéit nodig is. Hieruit volgt dat de doelstellingen van de voorgestelde verordeningen om eenheidsoctrooibescherming in de hele Europese Unie in te stellen, bij toepassing van de desbetreffende bepalingen van de Verdragen niet binnen een redelijke termijn kunnen worden bereikt.

Op verzoek van twaalf lidstaten (Denemarken, Estland, Finland, Frankrijk, Duitsland, Litouwen, Luxemburg, Nederland, Polen, Slovenië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk) diende de Commissie bij de Raad een voorstel¹⁵ in houdende machtiging om nauwere samenwerking aan te gaan op het gebied van eenheidsoctrooibescherming. Alle lidstaten specificerden in hun verzoek dat de wetgevingsvoorstellen van de Commissie in het kader van de nauwere samenwerking moesten steunen op de recente onderhandelingen in de Raad. Nadat het voorstel werd aangenomen, verzochten ook België, Oostenrijk, Ierland, Portugal, Malta, Bulgarije, Roemenië, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Letland, Griekenland en Cyprus om zich bij het samenwerkingsverband te mogen aansluiten. Het voorstel voor het machtigingsbesluit werd op 10 maart 2011 door de Raad na instemming van het Europees

⁹ Document 17229/09 van de Raad.

¹⁰ Document 16113/09 Add. 1 van de Raad. Als gevolg van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is de terminologie gewijzigd (van "Gemeenschapsoctrooi" in "EU-octrooi").

¹¹ COM(2010) 350.

¹² SEC(2010) 796.

¹³ Persmededeling van de buitengewone zitting van de Raad "Concurrentievermogen (Interne Markt, Industrie, Onderzoek en Ruimtevaart)", 16041/10 van 10.11.2010.

¹⁴ Zie persbericht 17668/10.

¹⁵ COM(2010) 790.

Parlement goedgekeurd. Middels de voorliggende verordening wordt de nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibescherming, zoals gemachtigd bij Besluit 2011/167/EU van de Raad¹⁶, ten uitvoer gelegd.

1.2. Juridische benadering

Anders dan het voorstel van de Commissie van 2000 bouwt dit voorstel voort op het bestaande stelsel van Europese octrooien doordat het voorziet in eenheidswerking voor Europese octrooien die voor de grondgebieden van de deelnemende lidstaten worden verleend. De eenheidsoctrooibescherming zal facultatief zijn en naast de nationale en Europese octrooien bestaan. De houders van door het EOB verleende Europese octrooien mogen binnen een maand na de publicatie van de vermelding van de verlening van het Europees octrooi bij het EOB een verzoek om registratie van de eenheidswerking indienen. Als de eenheidswerking eenmaal is geregistreerd, zal deze voorzien in een eenvormige bescherming en dezelfde rechtsgevolgen hebben op de grondgebieden van alle deelnemende lidstaten. Europese octrooien met eenheidswerking mogen alleen met betrekking tot die grondgebieden als geheel worden verleend, overgedragen, herroepen of vervallen. De deelnemende lidstaten belasten het EOB met het beheer van Europese octrooien met eenheidswerking.

2. RAADPLEGING VAN DE BELANGHEBBENDE PARTIJEN

In januari 2006 is de Commissie een brede raadpleging over het toekomstige octrooi beleid in Europa gestart¹⁷. De Commissie ontving meer dan 2 500 antwoorden van diverse belanghebbenden, waaronder ondernemingen uit alle sectoren van de economie, bedrijfs- en mkb-organisaties, beroepsbeoefenaren uit de octrooisector, publieke autoriteiten en academici. De respondenten vroegen om een Europees octrooistelsel dat prikkels voor innovatie inhoudt, zorgt voor de verspreiding van wetenschappelijke kennis, de overdracht van technologie vergemakkelijkt, voor alle marktdeelnemers beschikbaar is en rechtszekerheid biedt. Uit de antwoorden bleek duidelijk dat de belanghebbenden ontgoocheld waren over het gebrek aan vooruitgang van het project betreffende het Gemeenschapsoctrooi. Met name verwierpen vrijwel alle respondenten (de gebruikers van het octrooistelsel) de in de gemeenschappelijke politieke benadering van de Raad van 2003 vastgestelde vertaalregelingen, die bepaalden dat de octrooihouder een vertaling van de conclusies (met rechtsgevolgen) in alle officiële talen van de Gemeenschap moet verstrekken.

De belanghebbenden drukten massaal hun voorkeur uit voor een "unitair, betaalbaar en concurrerend" Gemeenschapsoctrooi. Deze boodschap werd herhaald op een openbare hoorzitting op 12 juli 2006, waar vele diverse belanghebbenden hun steun betuigden voor het invoeren van een hoogwaardig octrooi met echte eenheidswerking. Zij beklemtoonden evenwel dat het nut van het project niet door politieke compromissen mocht worden ondermijnd. Met name werd door de vertegenwoordigers van ondernemingen uit het midden- en kleinbedrijf (mkb) het belang van matige octrooikosten benadrukt.

¹⁶ Besluit 2011/167/EU van de Raad van 10 maart 2011 houdende machtiging om nauwere samenwerking aan te gaan op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibescherming (PB L 76 van 22.3.2011, blz. 53).

¹⁷ Het raadplegingsdocument, antwoorden van belanghebbenden en een verslag over de voorlopige bevindingen van de raadpleging zijn te vinden op http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/consultation_en.htm.

De kwestie van eenheidsoctrooibeschermtng is ook uitvoerig aan de orde gekomen in de raadpleging betreffende de "Small Business Act" voor Europa, die bestond uit een reeks initiatieven ter ondersteuning van Europese mkb-ondernemingen¹⁸. Mkb-ondernemingen wezen de hoge octrooitaksen en de juridische complexiteit van het octrooistelsel aan als grote hinderpalen¹⁹. In hun bijdragen tot de raadpleging vroegen de ondernemingen in het algemeen en de mkb-vertegenwoordigers in het bijzonder om een drastische vermindering van de octrooikosten voor een toekomstig eenheidsoctrooi²⁰.

Recente standpunten van verschillende belanghebbenden verwijzen naar de eenheidsoctrooibeschermtng. Europese bedrijfsorganisaties zoals BusinessEurope²¹, UEAPME²² en Eurochambres²³ bevestigen dat zowel grote als kleine ondernemingen een vereenvoudigde, kosteneffectieve en toegankelijke octrooibeschermtng willen. Nationale bedrijfsorganisaties in vele lidstaten en van diverse industriële sectoren hebben dezelfde kwesties aangekaart²⁴. De belanghebbenden onderstreepten dat een oplossing voor eenheidsoctrooibeschermtng in elk geval moet voortbouwen op de bestaande octrooiverleningsmechanismen in Europa en geen herziening van het Europees Octrooiverdrag mag vergen.

3. EFFECTBEOORDELING

Dit voorstel gaat vergezeld van een effectbeoordeling waarin de voornaamste problemen van het huidige Europese octrooistelsel worden aangegeven: (i) hoge kosten in verband met de vertaling en publicatie van Europese octrooien, (ii) verschillen in de instandhouding van octrooien in de lidstaten (elk jaar moeten in elk land waar het octrooi geldig verklaard is, jaarlijkse vernieuwingstaksen worden betaald); en (iii) de administratieve complexiteit van de registratie van overdrachten, licenties en andere rechten in verband met octrooien. Volledige octrooibeschermtng in Europa is bijgevolg zo duur en complex dat deze voor vele uitvinders en ondernemingen niet haalbaar is.

In de effectbeoordeling worden de effecten van de volgende opties onderzocht:

Optie 1 (basisscenario) – de Commissie neemt geen maatregelen.

Optie 2 – de Commissie blijft samen met de andere instellingen werken aan een EU-octrooi voor 27 lidstaten.

¹⁸ COM(2008) 394.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/>.

²⁰ UEAPME Expectations on the Proposal for a European Small Business Act, te vinden op www.ueapme.com. Response to the Consultation on a Small Business Act for Europe, te vinden op <http://www.eurochambres.eu>.

²¹ Views on key issues of the patent reform debate in Europe, te vinden op <http://www.buinesseurop.eu>.

²² Position on the recent policy developments on the European Community patent, te vinden op <http://www.ueapme.com>.

²³ Position paper on the European Patent System, te vinden op <http://www.eurochambres.eu>.

²⁴ Standpunten van onder meer BDI (Bundesverband der Deutschen Industrie), DIHK (Deutscher Industrie- und Handelskammertag), CBI (Confederation of British Industries), CCIP (Chambre de commerce et d'industrie de Paris), CGPME (Confédération générale des petites et moyennes entreprises), Unioncamere, DigitalEurope, Orgalime, ACT (Association for Competitive Technology), Cefic.

Optie 3 – de Commissie dient voorstellen in voor verordeningen tot het aangaan van nauwere samenwerking:

Suboptie 3.1 – de Commissie stelt vertaalregelingen op het gebied van eenheidsoctrooibeschermering voor die overeenstemmen met haar voorstel van 30 juni 2010, of

Suboptie 3.2 – de Commissie stelt vertaalregelingen op het gebied van eenheidsoctrooibeschermering voor die op haar voorstel van 30 juni 2010 zijn gebaseerd en elementen uit een door de Raad besproken compromisvoorstel bevatten.

Uit het in het kader van de effectbeoordeling uitgevoerde onderzoek blijkt dat optie 3 met suboptie 3.2 de te verkiezen optie is.

Deze problemen kunnen alleen op EU-niveau worden aangepakt omdat de lidstaten zonder een EU-rechtsinstrument niet voldoende in staat zouden zijn rechtsgevolgen aan octrooien te verbinden die in verscheidene lidstaten eenvormig zijn.

4. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

Bij Besluit 2011/167/EU van de Raad is aan de in artikel 1 van dit besluit opgesomde lidstaten machtiging verleend om nauwere samenwerking aan te gaan op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibeschermering.

Artikel 118, eerste alinea, VWEU vormt de rechtsgrondslag voor de invoering van Europese titels om een eenvormige bescherming van de intellectuele eigendomsrechten in de hele Unie te bewerkstelligen, middels een door het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure vastgestelde verordening.

5. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de Unie.

6. NADERE UITLEG VAN HET VOORSTEL

Artikel 1 – Onderwerp

In dit artikel wordt het onderwerp omschreven van deze verordening waarbij de nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibeschermering, zoals gemachtigd bij Besluit 2011/167/EU van de Raad, wordt aangegaan. Er wordt duidelijk gesteld dat deze verordening een bijzondere overeenkomst in de zin van artikel 142 EOV uitmaakt.

Artikel 2 – Definities

Dit artikel bevat de definities van de voornaamste in deze verordening gebruikte termen.

Artikel 3 - Europees octrooi met eenheidswerking

In dit artikel wordt bepaald dat Europese octrooien eenheidswerking in de deelnemende lidstaten kunnen hebben op voorwaarde dat hun eenheidswerking werd geregistreerd in het

register voor eenheidsoctrooibescherming. Voorts worden de hoofdkenmerken van het Europese octrooi met eenheidswerking vastgelegd: eenheidskarakter, het verschaffen van eenvormige bescherming en identieke rechtsgevolgen in alle deelnemende lidstaten. Hieruit volgt dat in de regel, een Europees octrooi met eenheidswerking alleen met betrekking tot alle deelnemende lidstaten kan worden beperkt, in licentie gegeven, overgedragen, herroepen of vervallen. Ten slotte wordt de eenheidswerking van een Europees octrooi geacht niet te zijn ontstaan indien het Europees octrooi is herroepen of beperkt.

Artikel 4 - Datum van inwerkingtreding

Een Europees octrooi met eenheidswerking treedt in werking in de deelnemende lidstaten vanaf de datum van de publicatie door het EOB van de vermelding van de verlening van het Europees octrooi. Indien eenheidswerking werd geregistreerd, wordt er gespecificeerd dat de deelnemende lidstaten de nodige maatregelen dienen te nemen om ervoor te zorgen dat een Europees octrooi geacht wordt niet als een nationaal octrooi op hun grondgebied in werking te zijn getreden vanaf de datum van de publicatie van de vermelding van de verlening in het Europees Octrooiblad.

Artikel 5 - Oudere rechten

In geval van beperking of vervallenverklaring wegens te weinig vernieuwend overeenkomstig artikel 54, lid 3, EOV, geldt de beperking of vervallenverklaring van een Europees octrooi met eenheidswerking alleen met betrekking tot de deelnemende lidstaat of lidstaten die in de vroegere Europese octrooiaanvraag zoals gepubliceerd, zijn aangeduid.

Artikel 6 - Recht om de directe toepassing van de uitvinding te verbieden

In dit artikel wordt het recht vastgelegd van de houder van een Europees octrooi met eenheidswerking om iedere derde die hiertoe niet zijn toestemming heeft verkregen, te verbieden een product waarop het octrooi betrekking heeft, te vervaardigen, aan te bieden, in de handel te brengen, te gebruiken, dan wel tot deze doeleinden in te voeren of in voorraad te hebben; De octrooihouder kan daarenboven iedere derde verbieden een werkwijze waarop het octrooi betrekking heeft, toe te passen of, indien de derde weet of behoorde te weten dat de toepassing van de werkwijze zonder toestemming van de octrooihouder verboden is, voor toepassing op het grondgebied van de deelnemende lidstaten aan te bieden. Tot slot kan de octrooihouder iedere derde verbieden een product dat rechtstreeks volgens de werkwijze waarop het octrooi betrekking heeft, is verkregen, aan te bieden, in de handel te brengen, te gebruiken, dan wel tot deze doeleinden in te voeren of in voorraad te hebben.

Artikel 7 - Recht om de indirecte toepassing van de uitvinding te verbieden

Dit artikel behelst het recht van de houder van een Europees octrooi met eenheidswerking om iedere derde die hiertoe niet zijn toestemming heeft verkregen, te verbieden, op het grondgebied van de deelnemende lidstaten aan een ander dan degene die gerechtigd is de geoctrooieerde uitvinding toe te passen, middelen voor de toepassing op dat grondgebied van die uitvinding aan te bieden of te leveren welke middelen een wezenlijk bestanddeel van de uitvinding betreffen, indien de derde weet of behoorde te weten dat deze middelen voor die toepassing geschikt en bestemd zijn. Dit geldt echter niet indien de bedoelde middelen algemeen in de handel verkrijgbare producten zijn, tenzij de derde degene aan wie hij levert aanzet tot het verrichten van krachtens artikel 6 verboden handelingen.

Artikel 8 - Beperking van de rechtsgevolgen van het Europees octrooi met eenheidswerking

Dit artikel voorziet in een aantal beperkingen van de rechtsgevolgen van Europese octrooien met eenheidswerking. De rechtsgevolgen strekken zich met name niet uit tot handelingen die in de particuliere sfeer en voor niet-commerciële doeleinden worden verricht, tot proefnemingen die het voorwerp van de geoctrooieerde uitvinding betreffen, of tot de bereiding per eenheid voor direct gebruik op medisch voorschrift van geneesmiddelen in apotheken. Ook andere handelingen die volgens EU-recht toegelaten zijn, zijn niet verboden, zoals met name handelingen betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig of menselijk gebruik, kwekersrechten en de rechtsbescherming van computerprogramma's door middel van auteursrecht en van biotechnologische uitvindingen. De rechtsgevolgen van het Europees octrooi met eenheidswerking strekken zich tot slot niet uit tot het gebruik van het voorwerp van de geoctrooieerde uitvinding aan boord van schepen, luchtvaartuigen of landvoertuigen van andere landen dan deelnemende lidstaten, wanneer zij zich tijdelijk of bij toeval op het grondgebied van de deelnemende lidstaten begeven, en evenmin tot het gebruik door een landbouwer van beschermd vee voor landbouwdoeleinden, op voorwaarde dat de fokdieren of het andere dierlijke fokmateriaal door de octrooihouder of met zijn instemming aan de landbouwer zijn verkocht of anderszins verhandeld.

Artikel 9 – Uitputting van de uit het Europees octrooi met eenheidswerking voortvloeiende rechten

De uit een Europees octrooi met eenheidswerking voortvloeiende rechten strekken zich niet uit tot handelingen op de grondgebieden van de deelnemende lidstaten die het door dit octrooi beschermde product betreffen nadat dit product door de octrooihouder of met zijn toestemming in de Unie in de handel is gebracht, tenzij er gegronde redenen zijn die rechtvaardigen dat de octrooihouder zich tegen de latere verhandeling van het product verzet.

Artikel 10 - Behandeling van een Europees octrooi met eenheidswerking als een nationaal octrooi

Een Europees octrooi met eenheidswerking als deel van het vermogen wordt in zijn geheel en in alle deelnemende lidstaten behandeld als een nationaal octrooi van de deelnemende lidstaat waarin de octrooihouder overeenkomstig het Europees Octrooiregister op de datum van indiening van de octrooiaanvraag zijn verblijfplaats of hoofdzetel had. Wanneer dit niet van toepassing is, wordt het Europees octrooi met eenheidswerking als deel van het vermogen behandeld als een nationaal octrooi van de deelnemende lidstaat waarin de octrooihouder op die datum een zetel had. In geval van gezamenlijke octrooihouders gelden er speciale regels. Wanneer geen van de octrooihouders zijn verblijfplaats of een zetel in een deelnemende lidstaat heeft, wordt het Europees octrooi met eenheidswerking als deel van het vermogen behandeld als een nationaal octrooi van de staat waarin de Europese Octrooiorganisatie is gevestigd.

De instelling van eenheidsoctrooibescherming dient vergezeld te gaan van passende justitiële regelingen die inspelen op de behoeften van de gebruikers van het octrooistelsel. Opdat de eenheidsoctrooibescherming in de praktijk naar behoren zou kunnen functioneren, dienen passende justitiële regelingen het mogelijk te maken dat octrooien op het hele grondgebied van de deelnemende lidstaten kunnen worden gehandhaafd of herroepen, en dient er met deze regelingen tegelijkertijd voor te worden gezorgd dat arresten van hoge kwaliteit zijn en dat er rechtszekerheid voor bedrijven bestaat. Specifieke justitiële regelingen zullen zo spoedig

mogelijk worden voorgesteld, waarbij rekening zal worden gehouden met het recente advies van het Hof van Justitie van de Europese Unie (A-1/09) inzake de verenigbaarheid met de Verdragen van de ontwerpovereenkomst betreffende het gerecht voor het Europees en het EU-octrooi.

Artikel 11 - Licenties van rechtswege

Op grond van dit artikel kan de houder van een Europees octrooi met eenheidswerking bij het EOB een verklaring indienen dat hij bereid is eenieder toe te staan als licentiehouder de uitvinding toe te passen tegen betaling van een redelijke vergoeding (contractuele licentie).

Artikel 12 – Tenuitvoerlegging door de deelnemende lidstaten

In dit artikel worden de taken in de zin van artikel 143 EOv vastgelegd die door de deelnemende lidstaten aan het EOB worden toevertrouwd.

Het EOB voert deze taken uit met inachtneming van zijn interne regels. Het EOB behandelt verzoeken om eenheidswerking, neemt vermeldingen in het Europees Octrooiregister op met betrekking tot Europese octrooien met eenheidswerking en beheert deze vermeldingen, ontvangt en registreert verklaringen inzake licentieverlening, verzekert de publicatie van de vereiste vertalingen tijdens de overgangsperiode, int en beheert de vernieuwingstaksen (en de bijkomende taksen) alsook de verdeling van een deel van de geïnde vernieuwingstaksen onder de deelnemende lidstaten, en beheert een regeling voor de compensatie van vertaalkosten van aanvragers die Europese octrooiaanvragen indienen in een van de officiële talen van de Unie die geen officiële taal is van het EOB.

De deelnemende lidstaten dragen er zorg voor dat verzoeken om eenheidswerking door de octrooihouder worden ingediend in de in artikel 14, lid 3, EOv omschreven proceduretaal binnen een maand na de publicatie van de vermelding van de verlening in het Europees Octrooiblad. De deelnemende lidstaten zorgen er tevens voor dat de eenheidswerking aangegeven is in het register voor eenheidsoctrooibescherming, wanneer de desbetreffende voorwaarden zijn vervuld. Het EOB wordt in kennis gesteld van beperkingen en herroepingen van Europese octrooien met eenheidswerking.

In dit artikel wordt bepaald dat de deelnemende lidstaten in het kader van de Raad van Bestuur van de Europese Octrooiorganisatie een Beperkte Commissie oprichten die de leiding van en het toezicht op de aan het EOB toevertrouwde taken op zich neemt. Tot slot zorgen de deelnemende lidstaten voor een doeltreffende juridische bescherming voor een nationaal gerecht tegen de administratieve beslissingen die het EOB neemt bij het uitvoeren van de aan hem toevertrouwde taken.

Artikel 13 - Beginsel

In dit artikel wordt het beginsel vastgelegd dat de door het EOB gemaakte kosten bij het uitvoeren van extra taken door de taksen op Europese octrooien met eenheidswerking worden gefinancierd.

Artikel 14 - Vernieuwingstaksen

Vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking worden aan de Europese Octrooiorganisatie betaald. Indien een vernieuwingstaks niet tijdig werd betaald, vervalt het Europees octrooi met eenheidswerking.

Artikel 15 – Hoogte van de vernieuwingstaksen

In dit artikel wordt een aantal regels en voorwaarden vastgesteld waarmee rekening dient te worden gehouden bij het bepalen van de hoogte van de vernieuwingstaksen. Dit artikel stelt met name dat vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking progressief zijn tijdens de duur van het octrooi en toereikend moeten zijn om niet alleen alle kosten te dekken die aan het verlenen en beheren van eenheidsoctrooibeschermtng verbonden zijn, maar ook om, samen met de aan de Europese Octrooiorganisatie gedurende de fase voorafgaand aan de verlening te betalen taksen, een evenwichtige begroting van de Organisatie te kunnen garanderen.

Dit artikel stelt tot slot dat de Commissie bevoegd is om gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot het bepalen van de hoogte van de vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking.

Artikel 16 - Verdeling

Het aandeel van elke deelnemende lidstaat in de te verdelen 50 procent van het bedrag van de voor Europese octrooien met eenheidswerking betaalde vernieuwingstaksen, verminderd met de kosten verbonden aan het beheer van de eenheidsoctrooibeschermtng van elke deelnemende lidstaat, wordt door de Commissie op basis van de in dit artikel opgesomde eerlijke, billijke en relevante criteria bepaald. De deelnemende lidstaten gebruiken het hun toegewezen bedrag van de vernieuwingstaksen voor octrooidoeleinden.

De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de verdeling van de vernieuwingstaksen onder de deelnemende lidstaten.

Artikel 17 - Uitoefening van de delegatie

Dit artikel bevat bijzonderheden met betrekking tot de bevoegdheid van de Commissie tot het vaststellen van gedelegeerde handelingen. De bevoegdheidsdelegatie is van onbepaalde duur en kan te allen tijde door het Europees Parlement (EP) of de Raad worden ingetrokken. Elke gedelegeerde handeling moet ter kennis worden gebracht van het EP en de Raad, die binnen twee maanden bezwaar mogen aantekenen.

Artikel 18 – Samenwerking tussen de Commissie en het Europees Octrooibureau

In dit artikel wordt bepaald dat de Commissie nauw zal samenwerken met het EOB op de onder deze verordening vallende gebieden.

Artikel 19 - Toepassing van het mededingingsrecht en het recht betreffende oneerlijke concurrentie

In dit artikel wordt gesteld dat de verordening geen afbreuk doet aan de toepassing van het mededingingsrecht, en evenmin aan het recht betreffende oneerlijke concurrentie.

Artikel 20 - Verslag over de tenuitvoerlegging van deze verordening

De Commissie dient om de zes jaar bij de Raad een verslag in over de werking van deze verordening en doet indien nodig passende wijzigingsvoorstellen.

Artikel 21 – Kennisgeving door de deelnemende lidstaten

Bij dit artikel worden de deelnemende lidstaten verplicht de Commissie in kennis te stellen van de maatregelen die zij op grond van artikel 4, lid 2, en artikel 12, aannemen.

Artikel 22 - Inwerkingtreding en toepassing

In dit artikel wordt bepaald dat deze verordening in werking treedt op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. Aangezien de voor Europese octrooien met eenheidswerking geldende taalregelingen bij Verordening .../... van de Raad worden geregeld en de op deze octrooien toepasselijke materiële bepalingen onder deze verordening vallen, dienen deze beide verordeningen met ingang van dezelfde specifieke datum van toepassing te zijn. De deelnemende lidstaten dienen ervoor te zorgen dat de in de artikelen 4, lid 2, en artikel 12, bedoelde regels voor of op de datum van toepassing aangenomen zijn. Tot slot wordt bepaald dat eenheidsoctrooibescherming kan worden aangevraagd voor elk Europees octrooi dat is verleend op of na de datum waarop deze verordening van toepassing is.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot het aangaan van nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van
eenheidsoctrooibescherming**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie en gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 118, eerste alinea,

Gezien Besluit 2011/167/EU van de Raad van 10 maart 2011 houdende machtiging om nauwere samenwerking aan te gaan op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibescherming²⁵,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In overeenstemming met artikel 3, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie brengt de Unie een interne markt tot stand, zet zij zich in voor de duurzame ontwikkeling van Europa op basis van een evenwichtige economische groei en bevordert zij de wetenschappelijke en technische vooruitgang. Het creëren van de juridische voorwaarden die ondernemingen in staat stellen hun activiteiten op het gebied van productie en distributie van producten over de nationale grenzen heen aan te passen en ervoor zorgen dat zij meer keuzemogelijkheden en kansen hebben, draagt tot het verwezenlijken van deze doelstellingen bij. Eenvormige octrooibescherming binnen de interne markt of ten minste binnen een significant deel ervan, zou deel moeten uitmaken van de rechtsinstrumenten waarover ondernemingen beschikken.
- (2) Eenheidsoctrooibescherming dient erop gericht te zijn wetenschappelijke en technologische vooruitgang en de werking van de interne markt te bevorderen door de toegang tot het octrooistelsel gemakkelijker, minder duur en rechtszeker te maken. Dankzij eenheidsoctrooibescherming bestaat de mogelijkheid om een eenvormige octrooibescherming op de grondgebieden van de deelnemende lidstaten te bereiken en om de kosten en complexiteit waarmee ondernemingen in de hele Unie worden geconfronteerd, uit de weg te ruimen. Hierdoor moet het niveau van octrooibescherming stijgen. Eenheidsoctrooibescherming dient

²⁵ PB L 76 van 22.3.2011, blz. 53.

beschikbaar te zijn voor octrooiaanvragers van zowel deelnemende lidstaten als andere lidstaten, ongeacht hun nationaliteit, verblijfplaats of plaats van vestiging.

- (3) Ingevolge artikel 118, eerste alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna "VWEU" genoemd), omvatten de in de context van de totstandbrenging en werking van de interne markt geplande maatregelen de invoering van een eenvormige octrooibescherming in de hele Unie en de instelling van op het niveau van de Unie gecentraliseerde machtigings-, coördinatie- en controleregelingen.
- (4) Op 10 maart 2011 heeft de Raad Besluit 2011/167/EU goedgekeurd, waarbij België, Bulgarije, de Tsjechische Republiek, Denemarken, Duitsland, Estland, Ierland, Griekenland, Frankrijk, Cyprus, Letland, Litouwen, Luxemburg, Hongarije, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Finland, Zweden en het Verenigd Koninkrijk (hierna "deelnemende lidstaten" genoemd) worden gemachtigd om nauwere samenwerking aan te gaan op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibescherming.
- (5) Bij het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien (Europees Octrooiverdrag), zoals gewijzigd (hierna "EOV" genoemd), is de Europese Octrooiorganisatie opgericht, die met de verlening van Europese octrooien is belast. Deze taak wordt uitgevoerd door het Europees Octrooibureau. Europese octrooien die het Europees Octrooibureau volgens de in het EOV vastgelegde regels en procedures heeft verleend, dienen op verzoek van de octrooihouder en krachtens deze verordening eenheidswerking op de grondgebieden van de deelnemende lidstaten te hebben (hierna "Europese octrooien met eenheidswerking" genoemd).
- (6) Bij Deel IX van het EOV is vastgelegd dat een groep lidstaten van de Europese Octrooiorganisatie kan bepalen dat voor deze lidstaten verleende Europese octrooien een eenheidskarakter hebben. Deze verordening maakt een bijzondere overeenkomst uit in de zin van artikel 142 EOV, een regionaal octrooiverdrag in de zin van artikel 45, lid 1, van het Verdrag tot samenwerking inzake octrooien van 19 juni 1970 en een bijzondere overeenkomst in de zin van artikel 19 van de Overeenkomst voor de bescherming van de industriële eigendom, ondertekend te Parijs op 20 maart 1883 en voor het laatst herzien op 14 juli 1967.
- (7) De instelling van eenheidsoctrooibescherming moet worden gerealiseerd door krachtens deze verordening eenheidswerking toe te kennen aan Europese octrooien in de fase na de verlening ervan en ten aanzien van de deelnemende lidstaten. Het hoofdkenmerk van Europese octrooien met eenheidswerking dient hun eenheidskarakter te zijn, zijnde het verschaffen van een eenvormige bescherming en het hebben van identieke rechtsgevolgen in alle deelnemende lidstaten. Hieruit volgt dat een Europees octrooi met eenheidswerking alleen met betrekking tot alle deelnemende lidstaten dient te worden beperkt, in licentie gegeven, overgedragen, herroepen of vervallen. Om een door de eenheidsoctrooibescherming verleende eenvormige materiële werkingssfeer van de bescherming te verzekeren, dienen alleen Europese octrooien die voor alle deelnemende lidstaten met dezelfde conclusies zijn verleend, eenheidswerking te genieten. Om rechtszekerheid te garanderen in geval van beperking of herroeping wegens te weinig vernieuwend overeenkomstig artikel 54, lid 3, EOV, dient de beperking of herroeping van een Europees octrooi met eenheidswerking evenwel alleen te gelden met betrekking tot de deelnemende lidstaat of lidstaten die in de vroegere Europese octrooiaanvraag, zoals gepubliceerd, zijn aangeduid. Tot slot dient de aan een Europees octrooi toegekende eenheidswerking een accessoir karakter te hebben en dient het op te houden te bestaan of te worden beperkt in de mate dat het Europees basisoctrooi werd herroepen of beperkt.

- (8) Overeenkomstig de algemene beginselen van octrooirecht en artikel 64, lid 1, EOv dient eenheidsoctrooibescherming met terugwerkende kracht te gelden op de grondgebieden van de deelnemende lidstaten vanaf de datum van publicatie van de vermelding van de verlening van het Europees octrooi in het Europees Octrooiblad. Wanneer de eenheidswerking van kracht wordt, dienen de deelnemende lidstaten ervoor te zorgen dat het Europees octrooi op hun grondgebied niet wordt geacht in werking te zijn getreden vanaf de datum van publicatie van de vermelding van de verlening ervan als een nationaal octrooi. Op deze wijze dienen zij te voorkomen dat er op hun grondgebied dubbele octrooibescherming bestaat door de verlening van hetzelfde Europees octrooi door het Europees Octrooibureau.
- (9) Voor de zaken die niet onder deze verordening of Verordening .../... van de Raad [vertaalregelingen] vallen, zijn de bepalingen van het EOv en het nationaal recht, inclusief de bepalingen van internationaal privaatrecht, van toepassing.
- (10) De uit een Europees octrooi met eenheidswerking voortvloeiende rechten dienen de octrooihouder in staat te stellen iedere derde die hiertoe niet zijn toestemming heeft verkregen, te verbieden zijn uitvinding zowel op directe als op indirecte wijze te gebruiken op de grondgebieden van de deelnemende lidstaten. Een aantal beperkingen van de rechten van de octrooihouder dienen derden echter toe te laten de uitvinding te gebruiken, bijvoorbeeld in de particuliere sfeer en voor niet-commerciële doeleinden, voor proefnemingen, voor handelingen die specifiek toegelaten zijn volgens het recht van de Unie (betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig of menselijk gebruik, kwekersrechten en de rechtsbescherming van computerprogramma's door middel van auteursrecht en van biotechnologische uitvindingen) of volgens internationaal recht, en voor het gebruik door een landbouwer van beschermd vee voor landbouwdoeleinden.
- (11) Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie dient het beginsel van de uitputting van de rechten ook te worden toegepast op het gebied van Europese octrooien met eenheidswerking. Daarom dienen uit een Europees octrooi met eenheidswerking voortvloeiende rechten zich niet uit te strekken tot handelingen op het grondgebied van de deelnemende lidstaten die het door dit octrooi beschermde product betreffen nadat dit product door de octrooihouder in de Unie in de handel is gebracht.
- (12) Als deel van het vermogen dient een Europees octrooi met eenheidsbescherming in zijn geheel en in alle deelnemende lidstaten te worden behandeld als een nationaal octrooi van de deelnemende lidstaat waarin de octrooihouder overeenkomstig het Europees Octrooiregister op de datum van indiening van de octrooiaanvraag zijn verblijfplaats of hoofdzetel had. Indien de octrooihouder noch zijn verblijfplaats, noch een zetel, in een deelnemende lidstaat had, dient het Europees octrooi met eenheidswerking te worden behandeld als een nationaal octrooi van de lidstaat waar de Europese Octrooiorganisatie is gevestigd.
- (13) Om de economische exploitatie van door Europese octrooien met eenheidswerking beschermde uitvindingen te bevorderen en te vergemakkelijken, dient de octrooihouder in staat te zijn zijn octrooi tegen betaling van een redelijke vergoeding in licentie te geven aan eenieder die voldoet aan de voorwaarden die hij hiervoor heeft vastgelegd. Hiertoe kan de octrooihouder bij het Europees Octrooibureau een verklaring indienen dat hij bereid is een licentie te geven tegen betaling van een redelijke vergoeding. In dat geval dient de octrooihouder, na ontvangst van deze verklaring, een verlaging van de vernieuwingstaksen te genieten.

- (14) De groep lidstaten die van Deel IV van het EOV gebruikmaakt, kan het Europees Octrooibureau taken toevertrouwen en in het kader van de Raad van Bestuur van de Europese Octrooiorganisatie een Beperkte Commissie oprichten (hierna "Beperkte Commissie" genoemd).
- (15) De deelnemende lidstaten dienen het Europees Octrooibureau te belasten met bepaalde administratieve taken met betrekking tot Europese octrooien met eenheidswerking, zijnde met name het beheren van verzoeken om eenheidswerking, het registreren van eenheidswerking en van enige beperking, licentie, overdracht, herroeping of verval van Europese octrooien met eenheidswerking, het innen en herverdelen van vernieuwingstaksen, het publiceren van vertalingen voor informatieve doeleinden tijdens een overgangsperiode en het beheren van een regeling voor de compensatie van vertaalkosten ten bate van aanvragers die Europese octrooiaanvragen indienen in een taal die geen officiële taal van het Europees Octrooibureau is. De deelnemende lidstaten dienen er zorg voor te dragen dat verzoeken om eenheidswerking worden ingediend bij het Europees Octrooibureau binnen een maand na de publicatie van de vermelding van de verlening in het Europees Octrooiblad en in de proceduretaal van het Europees Octrooibureau. Tijdens een overgangsperiode dienen deze verzoeken te zijn vergezeld van de door Verordening .../... van de Raad [vertaalregelingen] vereiste vertaling.
- (16) Octrooihouders dienen een gemeenschappelijke jaarlijkse vernieuwingstaks voor Europese octrooien met eenheidswerking te betalen. Vernieuwingstaksen dienen progressief te zijn tijdens de duur van de octrooibescherming en dienen toereikend te zijn om samen met de aan de Europese Octrooiorganisatie gedurende de fase voorafgaand aan de verlening te betalen taksen alle kosten te dekken die aan het verlenen van het Europees octrooi en het beheer van eenheidsoctrooibescherming verbonden zijn. De hoogte van de vernieuwingstaksen dient te worden vastgesteld met het oog op het bevorderen van de innovatie en het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven. Zij moet tevens de omvang van de door het octrooi bestreken markt weerspiegelen en in dezelfde orde van grootte liggen als de nationale vernieuwingstaksen voor een gemiddeld Europees octrooi dat in de deelnemende lidstaten in werking treedt op het ogenblik waarop de hoogte van de vernieuwingstaksen voor de eerste maal door de Commissie wordt vastgelegd.
- (17) Om een passend niveau en een geschikte verdeling van de vernieuwingstaksen te bepalen en er zorg voor te dragen dat alle kosten van de aan het Europees Octrooibureau toevertrouwde taken met betrekking tot eenheidsoctrooibescherming volledig worden gedekt door de middelen die van Europese octrooien met eenheidsbescherming afkomstig zijn, moeten de inkomsten van de vernieuwingstaksen, samen met de aan de Europese Octrooiorganisatie gedurende de fase voorafgaand aan de verlening te betalen taksen, zorgen voor een evenwichtige begroting van de Europese Octrooiorganisatie.
- (18) Vernieuwingstaksen dienen aan de Europese Octrooiorganisatie te worden betaald. Vijftig procent hiervan, verminderd met de door het Europees Octrooibureau gemaakte kosten bij het uitvoeren van zijn taken met betrekking tot eenheidsoctrooibescherming, wordt onder de deelnemende lidstaten verdeeld, die het hun toegewezen bedrag voor octrooidoeleinden gebruiken. Het aandeel in de verdeling dient te worden vastgelegd op basis van eerlijke, billijke en relevante criteria, met name het niveau van de octrooiingsactiviteit en de omvang van de markt. Bij de verdeling dient compensatie te worden geboden voor het hebben van een andere officiële taal dan een van de officiële talen van het Europees Octrooibureau, van een

onevenredig lage octrooieringsactiviteit, en van een meer recent lidmaatschap van de Europese Octrooiorganisatie.

- (19) Om een passende hoogte en een geschikte verdeling van de vernieuwingstaksen overeenkomstig de in deze verordening vastgelegde beginselen te garanderen, moet de bevoegdheid handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan de Commissie worden gedelegeerd met betrekking tot het niveau van de vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking en de verdeling van deze taksen tussen de Europese Octrooiorganisatie en de deelnemende lidstaten. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden het nodige overleg pleegt, ook op deskundigenniveau. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen dient de Commissie erop toe te zien dat de desbetreffende documenten gelijktijdig, tijdig en op passende wijze bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend.
- (20) Een versterkt partnerschap tussen het Europees Octrooibureau en de centrale diensten voor de industriële eigendom van de lidstaten dient het Europees Octrooibureau in staat te stellen om, in voorkomend geval, regelmatig gebruik te maken van de resultaten van onderzoeken die worden uitgevoerd door de centrale diensten voor de industriële eigendom betreffende een nationale octrooiaanvraag waarvoor bij een latere indiening van een Europese octrooiaanvraag voorrang wordt geëist. Alle centrale diensten voor industriële eigendom, met inbegrip van de diensten die geen onderzoek uitvoeren in de loop van een nationale procedure voor het verlenen van een octrooi, kunnen in het kader van het versterkte partnerschap een essentiële rol spelen door onder meer mogelijke octrooiaanvragers, en ondernemingen uit het midden- en kleinbedrijf in het bijzonder, te adviseren en te steunen, aanvragen in ontvangst te nemen, aanvragen door te zenden naar het Europees Octrooibureau en octrooi-informatie te verspreiden.
- (21) Deze verordening dient te worden aangevuld door Verordening .../. van de Raad tot het aangaan van nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibescherming met betrekking tot de toepasselijke vertaalregelingen, zoals vastgesteld door de Raad krachtens artikel 118, tweede alinea, van het VWEU.
- (22) Deze verordening mag geen afbreuk doen aan het recht van lidstaten om nationale octrooien te verlenen en mag niet in de plaats komen van de wetgeving van de lidstaten betreffende octrooien. Octrooiaanvragers dienen de keuze te hebben tussen een nationaal octrooi, een Europees octrooi met eenheidswerking, een Europees octrooi dat in een of meerdere bij het EOV aangesloten landen in werking treedt, of een Europees octrooi met eenheidswerking dat daarenboven geldig is verklaard in een of meerdere andere bij het EOV aangesloten landen die geen deelnemende lidstaten zijn.
- (23) Aangezien het doel van deze verordening, te weten de instelling van een eenvormige octrooibescherming, vanwege de omvang en de gevolgen van deze verordening beter door de Unie kan worden gerealiseerd, kan de Unie in voorkomend geval maatregelen nemen door middel van een nauwere samenwerking, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel dat is neergelegd in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 *Onderwerp*

Deze verordening betreft het aangaan van nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibeschermtng, zoals gemachtigd bij Besluit 2011/167/EU van de Raad.

Deze verordening maakt een bijzondere overeenkomst uit in de zin van artikel 142 van het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien (Europees Octrooiverdrag), zoals gewijzigd (hierna "EOV" genoemd).

Artikel 2 *Definities*

Voor de toepassing van deze verordening gelden de volgende definities:

- (a) "deelnemende lidstaat": de lidstaat die, ten tijde van het indienen van het in artikel 12 bedoelde verzoek om eenheidswerking, deelneemt aan de nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibeschermtng op grond van Besluit 2011/167/EU van de Raad, of op grond van een overeenkomstig de tweede of derde alinea van artikel 331, lid 1, VWEU genomen besluit;
- (b) "Europees octrooi": een octrooi dat door het Europees Octrooibureau volgens de regels en procedures zoals vastgelegd in het EOV is verleend;
- (c) "Europees octrooi met eenheidswerking": een Europees octrooi dat krachtens deze verordening eenheidswerking geniet op de grondgebieden van de deelnemende lidstaten;
- (d) "Europees Octrooiregister": het register dat krachtens artikel 127 EOV door het Europees Octrooibureau wordt bijgehouden;
- (e) "Europees Octrooiblad": de in artikel 129 EOV bedoelde periodieke publicatie.

Artikel 3 *Europees octrooi met eenheidswerking*

1. Europese octrooien die met een identieke werkingssfeer van bescherming ten aanzien van alle deelnemende lidstaten zijn verleend, genieten eenheidswerking in de deelnemende lidstaten, mits de eenheidswerking ervan in het in artikel 12, lid 1, onder b), bedoelde register voor eenheidsoctrooibeschermtng is geregistreerd.

Europese octrooiën die met van elkaar verschillende conclusies voor verschillende deelnemende lidstaten zijn verleend, genieten geen eenheidswerking.

2. Een Europees octrooi met eenheidswerking heeft een eenheidskarakter. Het verschaft eenvormige bescherming en heeft identieke rechtsgevolgen in alle deelnemende lidstaten.

Onverminderd artikel 5 kan een Europees octrooi met eenheidswerking alleen met betrekking tot alle deelnemende lidstaten worden beperkt, in licentie gegeven, overgedragen, herroepen of vervallen.

3. De eenheidswerking van een Europees octrooi wordt geacht niet te zijn ontstaan indien het Europees octrooi is herroepen of beperkt.

Artikel 4

Datum van inwerkingtreding

1. Een Europees octrooi met eenheidswerking geldt op het grondgebied van de deelnemende lidstaten vanaf de datum van de publicatie door het Europees Octrooibureau van de vermelding van de verlening van het Europees octrooi in het Europees Octrooiblad.
2. Wanneer de eenheidswerking van een Europees octrooi is geregistreerd, nemen de deelnemende lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een Europees octrooi niet geacht wordt in werking te zijn getreden op hun grondgebied als een nationaal octrooi vanaf de datum van de publicatie van de vermelding van de verlening in het Europees Octrooiblad.

Artikel 5

Eerdere rechten

In geval van beperking of herroeping wegens te weinig vernieuwend overeenkomstig artikel 54, lid 3, EOV treedt de beperking of herroeping van een Europees octrooi met eenheidswerking alleen in werking met betrekking tot de deelnemende lidstaat of lidstaten die in de vroegere Europese octrooiaanvraag, zoals gepubliceerd, is of zijn aangeduid.

HOOFDSTUK II RECHTSGEVOLGEN VAN HET EUROPEES OCTROOI MET EENHEIDSWERKING

Artikel 6

Recht om de directe toepassing van de uitvinding te verbieden

Het Europees octrooi met eenheidswerking verleent de houder ervan het recht iedere derde die hiertoe niet zijn toestemming heeft verkregen, het volgende te verbieden:

- (a) een product waarop het octrooi betrekking heeft, te vervaardigen, aan te bieden, in de handel te brengen, te gebruiken, dan wel tot deze doeleinden in te voeren of in voorraad te hebben;
- (b) een werkwijze waarop het octrooi betrekking heeft, toe te passen of, indien de derde weet of behoorde te weten dat de toepassing van de werkwijze zonder toestemming van de octrooihouder verboden is, voor toepassing op het grondgebied van de deelnemende lidstaten aan te bieden;
- (c) een product dat rechtstreeks volgens de werkwijze waarop het octrooi betrekking heeft, is verkregen, aan te bieden, in de handel te brengen, te gebruiken, dan wel tot deze doeleinden in te voeren of in voorraad te hebben.

Artikel 7

Recht om de indirecte toepassing van de uitvinding te verbieden

1. Het Europees octrooi met eenheidsbescherming verleent de houder ervan het recht iedere derde die hiertoe niet zijn toestemming heeft verkregen, te verbieden, op het grondgebied van de deelnemende lidstaten aan een ander dan degene die gerechtigd is de geoctrooieerde uitvinding toe te passen, middelen voor de toepassing op dat grondgebied van die uitvinding aan te bieden of te leveren welke middelen een wezenlijk bestanddeel van de uitvinding betreffen, indien de derde weet of behoorde te weten dat deze middelen voor die toepassing geschikt en bestemd zijn.
2. Lid 1 geldt niet indien de daarin bedoelde middelen algemeen in de handel verkrijgbare producten zijn, tenzij wanneer de derde degene aan wie hij levert aanzet tot het verrichten van krachtens artikel 6 verboden handelingen.
3. Zij die de in artikel 8, onder a) tot en met d), bedoelde handelingen verrichten, worden niet geacht in de zin van lid 1 gerechtigd te zijn de uitvinding toe te passen.

Artikel 8

Beperking van de rechtsgevolgen van het Europees octrooi met eenheidswerking

De uit het Europees octrooi met eenheidswerking voortvloeiende rechten strekken zich niet uit tot het volgende:

- (a) handelingen die in de particuliere sfeer en voor niet-commerciële doeleinden worden verricht;
- (b) proefnemingen die het voorwerp van de geoctrooieerde uitvinding betreffen;
- (c) handelingen die enkel worden verricht voor het uitvoeren van de noodzakelijke proeven overeenkomstig artikel 13, lid 6, van Richtlijn 2001/82/EG²⁶ of artikel 10, lid 6, van

²⁶

Richtlijn 2001/82/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (PB L 311 van 28.11.2001, blz. 1), zoals gewijzigd.

Richtlijn 2001/83/EG²⁷, met betrekking tot elk octrooi dat het product in de zin van een van deze richtlijnen betreft;

- (d) de bereiding per eenheid voor direct gebruik op medisch voorschrift van geneesmiddelen in apotheken, en handelingen betreffende de aldus bereide geneesmiddelen;
- (e) het gebruik, aan boord van schepen van andere landen dan deelnemende lidstaten, van het voorwerp van de geöctrooïeerde uitvinding in het schip zelf, de machines, het scheepswant, de tuigage en andere bijbehorende zaken, wanneer die schepen zich tijdelijk of bij toeval in de wateren van de deelnemende lidstaten begeven, mits dit gebruik uitsluitend ten behoeve van het schip plaatsvindt;
- (f) het gebruik van het voorwerp van de geöctrooïeerde uitvinding bij de bouw of het gebruik van luchtvaartuigen of landvoertuigen of andere vervoermiddelen van andere landen dan deelnemende lidstaten of toebehoren van deze toestellen, wanneer zij zich tijdelijk of bij toeval op het grondgebied van de deelnemende lidstaten begeven;
- (g) de handelingen vermeld in artikel 27 van het Verdrag van 7 december 1944 inzake de internationale burgerlijke luchtvaart²⁸, wanneer deze handelingen betrekking hebben op een luchtvaartuig van een ander land dan een deelnemende lidstaat;
- (h) handelingen die vallen onder het voorrecht van de landbouwers op grond van artikel 14 van Verordening (EG) nr. 2100/94²⁹ dat mutatis mutandis geldt;
- (i) het gebruik door een landbouwer van beschermd vee voor landbouwdoeleinden, op voorwaarde dat de fokdieren of het andere dierlijke fokmateriaal door de octrooihouder of met zijn/haar instemming aan de landbouwer zijn verkocht of anderszins verhandeld. Dit gebruik omvat het verstrekken van het dier of het andere dierlijke fokmateriaal voor de doeleinden van zijn/haar landbouwactiviteit, doch niet de verkoop als onderdeel van of ten behoeve van een commerciële reproductieve bedrijvigheid;
- (j) de handelingen en het gebruik van de verkregen informatie zoals toegestaan op grond van de artikelen 5 en 6 van Richtlijn 91/250/EEG van de Raad³⁰, en met name de bepalingen inzake decompilatie en compatibiliteit; en
- (k) de handelingen die op grond van artikel 10 van Richtlijn 98/44/EG van het Europees Parlement en de Raad³¹ zijn toegestaan.

²⁷ Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311 van 28.11.2001, blz. 67), zoals gewijzigd.

²⁸ Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (IACO), "Verdrag van Chicago", document 7300/9 (negende editie, 2006).

²⁹ Verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad van 27 juli 1994 inzake het communautaire kwekersrecht (PB L 227 van 1.9.1994, blz. 1).

³⁰ Richtlijn 91/250/EEG van de Raad van 14 mei 1991 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's (PB L 122 van 17.5.1991, blz. 42).

³¹ Richtlijn 98/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 1998 betreffende de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen (PB L 213 van 30.7.1998, blz. 13).

Artikel 9

Uitputting van de uit het Europees octrooi met eenheidswerking voortvloeiende rechten

De uit een Europees octrooi met eenheidswerking voortvloeiende rechten strekken zich niet uit tot handelingen op het grondgebied van de deelnemende lidstaten die het door dit octrooi beschermde product betreffen nadat dit product door de octrooihouder of met zijn/haar toestemming in de Unie in de handel is gebracht, tenzij er gegronde redenen zijn die rechtvaardigen dat de octrooihouder zich tegen de latere verhandeling van het product verzet.

HOOFDSTUK III

EEN EUROPEES OCTROOI MET EENHEIDSWERKING ALS DEEL VAN HET VERMOGEN

Artikel 10

Behandeling van een Europees octrooi met eenheidsbescherming als een nationaal octrooi

1. Een Europees octrooi met eenheidswerking als deel van het vermogen wordt in zijn geheel en in alle deelnemende lidstaten behandeld als een nationaal octrooi van de deelnemende lidstaat waarin, volgens het Europees Octrooiregister:
 - (a) de octrooihouder op de datum van indiening van de octrooiaanvraag zijn verblijfplaats of hoofdzetel had; of
 - (b) indien het onder a) gestelde niet van toepassing is, de octrooihouder op die datum een zetel had.
2. Wanneer twee of meer personen als gezamenlijke houders in het Europees Octrooiregister zijn ingeschreven, wordt lid 1, onder a), toegepast op de eerst genoemde gezamenlijke houder. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt lid 1, onder a), toegepast op de volgende gezamenlijke houder in de volgorde van de inschrijving. Indien lid 1, onder a), op geen van de gezamenlijke houders van toepassing is, is lid 1, onder b), van toepassing.
3. Wanneer geen octrooihouder zijn of haar verblijfplaats of een zetel in een deelnemende lidstaat heeft in de zin van lid 1 of lid 2, wordt het Europees octrooi met eenheidswerking als deel van het vermogen in zijn geheel behandeld en in alle deelnemende lidstaten als een nationaal octrooi van de staat waar de Europese Octrooiorganisatie overeenkomstig artikel 6, lid 1, EOv is gevestigd.
4. Het verkrijgen van een recht mag niet afhankelijk zijn van een eventuele inschrijving in een nationaal octrooiregister.

Artikel 11

Licenties van rechtswege

1. De houder van een Europees octrooi met eenheidswerking kan bij het Europees Octrooibureau een verklaring indienen dat hij of zij bereid is eenieder toe te staan als licentiehouder de uitvinding toe te passen tegen betaling van een redelijke vergoeding.

2. Een op grond van deze verordening verkregen licentie wordt behandeld als een contractuele licentie.

HOOFDSTUK IV INSTITUTIONELE BEPALINGEN

Artikel 12 Tenuitvoerlegging door de deelnemende lidstaten

1. De deelnemende lidstaten belasten overeenkomstig artikel 143 EOv het Europees Octrooibureau met de volgende taken die in overeenstemming met de interne regels van het Europees Octrooibureau moeten worden uitgevoerd:
- (a) het beheren van verzoeken om eenheidswerking door houders van Europese octrooien;
 - (b) het opnemen in en beheren van een register voor eenheidsoctrooibeschermtng binnen het Europees Octrooiregister waarin eenheidswerking wordt geregistreerd alsook enige beperking, licentie, overdracht, herroeping of enig verval van een Europees octrooi met eenheidswerking;
 - (c) het ontvangen en registreren van de in artikel 11 bedoelde verklaringen inzake licentieverlening, alsook de intrekking ervan en de in het kader van internationale normalisatieorganisaties aangegane licentieverbintenissen;
 - (d) het publiceren van de in artikel 6 van Verordening .../... van de Raad [vertaalregelingen] bedoelde vertalingen tijdens de in dit artikel omschreven overgangperiode;
 - (e) het innen en beheren van vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking voor ieder jaar na het jaar waarin de verlening ervan in het onder b) bedoelde register is vermeld; het innen en beheren van bijkomende taksen in geval van laattijdige betaling van vernieuwingstaksen binnen zes maanden van de vervaldag, alsook de verdeling van een deel van de geïnde vernieuwingstaksen onder de deelnemende lidstaten; en
 - (f) het beheren van een regeling voor de compensatie van vertaalkosten van aanvragers die Europese octrooiaanvragen indienen in een van de officiële talen van de Unie die geen officiële taal van het Europees Octrooibureau is.

Voor de toepassing van punt a) zorgen de deelnemende lidstaten ervoor dat verzoeken om eenheidswerking van een Europees octrooi binnen een maand na de publicatie van de vermelding van de verlening in het Europees Octrooiblad door de octrooihouder in de in artikel 14, lid 3, EOv omschreven proceduretaal worden ingediend.

Voor de toepassing van punt b) dragen de deelnemende lidstaten er zorg voor dat de eenheidswerking in het register voor eenheidsoctrooibeschermtng is aangegeven indien een verzoek om eenheidswerking is ingediend en, tijdens de in artikel 6 van Verordening .../... van de Raad [vertaalregelingen] bedoelde overgangperiode, indien het is ingediend samen met de

in dat artikel bedoelde vertalingen; en dat het Europees Octrooibureau in kennis wordt gesteld van beperkingen en herroepingen van Europese octrooien met eenheidswerking.

2. In hun hoedanigheid van bij het EOv aangesloten landen garanderen de deelnemende lidstaten dat het Europees Octrooibureau de leiding heeft over en toezicht uitoefent op de activiteiten die verband houden met de in lid 1 bedoelde taken. Hiertoe richten zij een Beperkte Commissie op in het kader van de Raad van Bestuur van de Europese Octrooiorganisatie in de zin van artikel 145 EOv.
3. Tot slot zorgen de deelnemende lidstaten voor een doeltreffende juridische bescherming voor een nationaal gerecht tegen de beslissingen die het Europees Octrooibureau neemt bij het uitvoeren van de in lid 1 bedoelde taken.

HOOFDSTUK V

FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 13 *Beginsel*

De door het Europees Octrooibureau gemaakte kosten bij het uitvoeren van de door de lidstaten toegewezen aanvullende taken in de zin van artikel 143 EOv worden gefinancierd door de taksen op Europese octrooien met eenheidswerking.

Artikel 14 *Vernieuwingstaksen*

1. Vernieuwingstaksen en bijkomende taksen voor de laattijdige betaling van vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking worden door de octrooihouder aan de Europese Octrooiorganisatie betaald. Deze taksen zijn verschuldigd voor ieder jaar na het jaar waarin de verlening van het Europees octrooi dat krachtens deze verordening eenheidswerking heeft, in het Europees Octrooiregister is vermeld.
2. Een Europees octrooi met eenheidswerking vervalt indien een vernieuwingstaks en, in voorkomend geval, een bijkomende taks niet tijdig werd(en) betaald.
3. In het in artikel 11, lid 1, bedoelde geval, worden de na ontvangst van de verklaring verschuldigde vernieuwingstaksen voor het octrooi verlaagd.

Artikel 15 *Hoogte van de vernieuwingstaksen*

1. Vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking zijn:
 - (a) progressief tijdens de duur van de eenheidsoctrooibeschermtng, en

- (b) niet alleen toereikend om alle kosten te dekken die aan het verlenen van het Europees octrooi en het beheer van eenheidsoctrooibescherming verbonden zijn,
 - (c) maar ook toereikend om samen met de aan de Europese Octrooiorganisatie gedurende de fase voorafgaand aan de verlening te betalen taksen een evenwichtige begroting van de organisatie te garanderen.
- 2. De vernieuwingstaksen worden op een zodanige hoogte vastgesteld dat zij:
 - (a) de innovatie en het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven bevorderen;
 - (b) de omvang van de door het octrooi bestreken markt weerspiegelen; en
 - (c) van dezelfde orde van grootte zijn als de nationale vernieuwingstaksen voor een gemiddeld Europees octrooi dat in de deelnemende lidstaten in werking treedt op het moment waarop de hoogte van de vernieuwingstaksen voor de eerste maal door de Commissie wordt vastgelegd.
- 3. Om de in dit hoofdstuk uiteengezette doelstellingen te bereiken, bepaalt de Commissie de hoogte van vernieuwingstaksen op zodanige wijze dat deze hoogte:
 - (a) gelijkwaardig is aan de hoogte van de vernieuwingstaksen die op dat moment voor de gemiddelde geografische dekking van Europese octrooien moeten worden betaald;
 - (b) het op dat moment geldende vernieuwingspercentage van Europese octrooien weerspiegelt; en
 - (c) het aantal verzoeken om eenheidsbescherming weerspiegelt.
- 4. De Commissie is bevoegd overeenkomstig de leden 1, 2 en 3, en artikel 17 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot het bepalen van de hoogte van de vernieuwingstaksen voor Europese octrooien met eenheidswerking.

Artikel 16 *Verdeling*

- 1. Het in artikel 12, lid 1, onder e), bedoelde deel van de geïnde vernieuwingstaksen dat onder de deelnemende lidstaten moet worden verdeeld, bedraagt 50 procent van de in artikel 14 bedoelde vernieuwingstaksen die voor Europese octrooien met eenheidswerking zijn betaald, verminderd met de kosten verbonden aan het beheer van de in artikel 12 bedoelde eenheidsoctrooibescherming.
- 2. Om de in dit hoofdstuk omschreven doelstellingen te bereiken, bepaalt de Commissie het aandeel van elke deelnemende lidstaat bij de in lid 1 bedoelde verdeling van vernieuwingstaksen op basis van de volgende eerlijke, billijke en relevante criteria:
 - (a) het aantal octrooiaanvragen;
 - (b) de omvang van de markt uitgedrukt in het bevolkingsaantal;

- (c) het bieden van compensatie aan lidstaten voor het hebben van een andere officiële taal dan een van de officiële talen van het Europees Octrooibureau, van een onevenredig lage octrooieringsactiviteit, en van een meer recent lidmaatschap van de Europese Octrooiorganisatie.
3. De deelnemende lidstaten gebruiken het hun overeenkomstig lid 1 toegewezen bedrag van de vernieuwingstaksen voor octrooidoeleinden.
4. De Commissie is bevoegd overeenkomstig de leden 1, 2 en 3, en artikel 17 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot het bepalen van de verdeling van vernieuwingstaksen onder de deelnemende lidstaten.

Artikel 17
Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid tot vaststelling van gedelegeerde handelingen wordt aan de Commissie verleend onder de in dit artikel gestelde voorwaarden.
2. De bevoegdheid tot vaststelling van de in de artikelen 15 en 16 bedoelde gedelegeerde handelingen wordt met ingang van *[inwerkingtredingsdatum van deze verordening]* verleend voor onbepaalde tijd.
3. De in de artikelen 15 en 16 bedoelde bevoegdheidsdelegatie kan te allen tijde door het Europees Parlement of de Raad worden ingetrokken. Het besluit tot intrekking maakt een einde aan de delegatie van de bevoegdheden die in het besluit worden vermeld. Het besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een latere datum die in het besluit wordt vermeld. Het besluit laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, stelt zij het Europees Parlement en de Raad daarvan gelijktijdig in kennis.
5. Een krachtens de artikelen 15 en 16 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt pas in werking als het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van twee maanden na de datum van kennisgeving bezwaar heeft gemaakt tegen de gedelegeerde handeling, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad de Commissie voor het verstrijken van deze termijn heeft meegedeeld voornemens te zijn om geen bezwaar te maken. Op initiatief van het Europees Parlement of de Raad kan deze termijn met twee maanden worden verlengd.

HOOFDSTUK VI
SLOTBEPALINGEN

Artikel 18
Samenwerking tussen de Commissie en het Europees Octrooibureau

De Commissie werkt op basis van een werkovereenkomst nauw samen met het Europees Octrooibureau op de onder deze verordening vallende gebieden. Deze samenwerking houdt onder meer

regelmatige gedachtewisselingen in over de werking van de werkovereenkomst en in het bijzonder over de vernieuwingstaksen en het effect ervan op de begroting van de Europese Octrooiorganisatie.

Artikel 19

Toepassing van het mededingingsrecht en het recht betreffende oneerlijke concurrentie

Deze verordening doet geen afbreuk aan de toepassing van het mededingingsrecht en het recht betreffende oneerlijke concurrentie.

Artikel 20

Verslag over de werking van deze verordening

1. Uiterlijk zes jaar na de datum waarop het eerste Europees octrooi met eenheidswerking in werking treedt op de grondgebieden van de deelnemende lidstaten, legt de Commissie aan de Raad een verslag voor over de werking van deze verordening en doet indien nodig passende wijzigingsvoorstellen. Vervolgens brengt de Commissie om de zes jaar verslag uit over de werking van deze verordening.
2. De Commissie dient regelmatig verslagen in over de werking van de in artikel 14 bedoelde vernieuwingstaksen, met bijzondere nadruk op de voortdurende naleving van de in artikel 15 omschreven beginselen.

Artikel 21

Kennisgeving door de deelnemende lidstaten

De deelnemende lidstaten stellen uiterlijk op de in artikel 22, lid 2, genoemde datum de Commissie in kennis van de overeenkomstig artikel 4, lid 2, en artikel 12 aangenomen maatregelen.

Artikel 22

Inwerkingtreding en toepassing

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Zij is van toepassing met ingang van [een nader te bepalen datum die zal samenvallen met de datum waarop Verordening .../...van de Raad tot het aangaan van nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van eenheidsoctrooibescherming met betrekking tot de toepasselijke vertaalregelingen van toepassing wordt].
3. De deelnemende lidstaten zorgen ervoor dat de in artikel 4, lid 2, en artikel 12 bedoelde regels voor of op de in lid 2 vastgelegde datum aangenomen zijn.
4. Eenheidsoctrooibescherming mag worden aangevraagd voor elk Europees octrooi dat op of na de in lid 2 vastgelegde datum is verleend.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is overeenkomstig de Verdragen rechtstreeks toepasselijk in elke deelnemende lidstaat.

Gedaan te,

*Voor het Europees Parlement
De Voorzitter*

*Voor de Raad
De Voorzitter*